

Krónikus hepatitis

Krónikus hepatitis

Diagnózis:

1. Anamnézis

(foglalkozás, alkohol fogyasztás, gyógyszerek, lezajlott vírusinfekciók)

2. Szubjektív panaszok

fáradékony, haspuffadás, hányinger, láz, ízületi fájdalom

3. Fizikális vizsgálat - nagyobb máj

4. Májfunkció: májenzimek, SGOT, GPT, 2x nagyobb több mint 6 hónapja szérum gammaglobulin emelkedés

Krónikus hepatitis

Diagnózis:

Hepatológiai Centrum:

5. Komplex laboratóriumi vizsgálatok
6. UH, CT, ERCP
7. Szerológiai vizsgálatok - HBsAg, anti-HCV, Delta vírus
8. Biopszia, hisztológiai feldolgozás

Krónikus B hepatitis

Vírus okozta hepatitisek:

Hepatitis B vírus hordozó 300 millió van a világon

Magyarországon 1-2%-a a lakosoknak

Akut B hepatitis 5-10% hordozó állapot

Krónikus B hepatitis

Prevenció:

- véradók szűrése HBsAg-re
- terhes nők szűrése az I. trimeszterben HBsAg poz. anyák újszülötteinek vakcinálása HBsAg-vakcinával
- veszélyeztetett populációk vakcinálása

hemodialysis osztály személyzete, HBV-hordozók

családtagjai, Eü. dolgozók, 0,1,6 hó (5 év védelem)

fontos a higiénias rendszabályok betartása, vérrel foglalkozók munkájában (kesztyű)

Krónikus B hepatitis

Therápia:

Interferon: (Intron, Roferon, Egiferon)

3 x 3 ME hetente

tartós remissió, kb. a betegek 1/3-ban

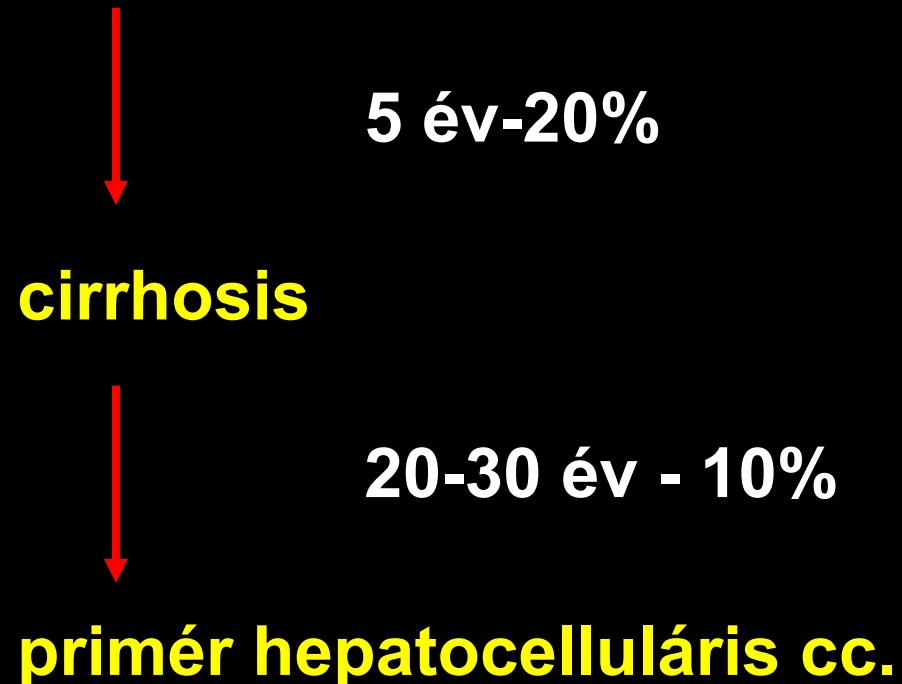
Ribavirin 1000 mg/nap Antivirális nucleozid analog

Passzív immunizáció: Immunglobulin 0,02 ml/kg

Krónikus C hepatitis

Hepatitis C vírus hordozó 100 millió van a világon

Akut C hepatitis 50% **hordozó** –krónikus hepatitis

Krónikus C hepatitis

Prevenció:

- intenzív véradoeszűrés (anti HCV)
- transzfúzió csak, ha feltétlen indokolt
(Erythropoetin, autotranszfúzió)
- preventív gamma globulin adása

Krónikus Delta hepatitis

HBsAg hordozók, felül fertőzve: delta vírus

(szuperinfekció) → krónikus hepatitisz, cirrhózis alakul ki.

Egyidejű HBV+HDV infekció → akut súlyos infekció

Krónikus Delta hepatitis

Therápia:

Intron SC.

10 ME/nap hetente 3x12 hó

5 ME/nap - 1 év

Laborkontroll, biopszia fél év múlva

Kontraindikált az interferon kezelés

1. autoimmun hepatitisben
2. dekompenzált cirrhosisban
3. kezeletlen hypertóniában és keringési elégtelenségben
4. veseelégtelenségben
5. terhesség, lactatio esetén
6. depresszió, pszichiátriai eltérések, alkoholizmus
7. 70 év feletti életkor?
8. interferon allergia esetén!

Az interferon kezelés mellékhatásai

„influenzaszerű” tünetcsoport (láz, myalgia, fejfájás)

alopecia, fogyás, étvágytalanság, hasmenés

depresszió

leukopenia, thrombocytopeni, anaemia pajzsmirig-

elleni antitestek, hypothyreosis *autoimmun*

betegség fellángolása

Krónikus virális hepatitis

ismeretlen vírus által okozott hepatitisz

**Adenovirusok, coxakie, CMV, Epstein-Barr,
Herpes-simplex, HIV**

Autoimmun hepatitis

Előfordulás: fiatal nők betegsége

Dg.: hypergammaglobulinemia

ANA (antinukleáris antitest) pozitivitás

SMA (simaizomellenes antitest)

AMA (antimitokondriális antitest)

egyéb autoimmun kórképek

SGOT emelkedés

májbiopszia: krónikus gyulladás, fibrosis

Autoimmun hepatitis

Therápia:

Prednisolon: kezdő dózis 60 mg/nap
fenntartó dózis 5-10 mg/nap

Asothioprin (Imuran): 50-75 mg/nap

Remisszió kritériuma: normál gamma globulin és
GPT, szövettan inaktív hepatitis

Májcirrhosis - Májzsugor

Májcirrhosis - Májzsugor

**Kötőszövet szaporodás a májban, mely
zsugorodáshoz vezet, így az epeutak, vénák
lumene szűkül**

Májcirrhosis - Májzsugor

Formái:

1. Alkoholos hepatitis talaján kialakuló (alkoholos cirrhosis)

Oka: alkohol vagy nem kielégítő, hiányos táplálkozás, vagy vírus

Tünetek: hányinger, nyelvégés, kellemetlen szájszag,
potencia zavarok, varix képződés a nyelőcsőben,
végbélben aranyér képződés

Labor: májfunkció értékek emelkednek, csökken: fibrinogen,
albumin, thrombocyta

Dg.: ultrasonographia, UH-val vezérelt biopsia, gastroscopia

Májcirrhosis - Májzsugor

Formái:

2. Krónikus immunológiai májbetegségek

Oka: epeútelzáródás

A. primér biliáris cirrhosis (kis epeutak gyulladásos megbetegedése)

Dg.: ERCP

Therápia: Steroid, Imuran, Ursofalc, ADEK vitaminok

- secunder biliáris cirrhosis: májon kívül epeút kompressio,
nyirokcsomó, TU

Dg.: ERCP - stent beültetés, szükség esetén műtét

Májcirrhosis - Májzsugor

Formái:

B. Krónikus autoimmun hepatitis

C. Primer sclerotisáló cholangitis:

epeutak, krónikus fibrotisalo és azokat szűkítő
gyulladás, mely cholesztatikus májkárosodáshoz,
májzsugorhoz vezet.

Előfordulás gyakorisága: 5-10/100.000 fő

férfaikban gyakoribb 25-45 éves korig

Tünetei: láz, fogyás, sárgaság, colitis ulcerosaval társulhat

Vizsgálat: ERCP

Therápia: Ursofalc, Methotrexat, máj átültetés

Májcirrhosis - Májzsugor

Formái:

3. Chronikus vírusos hepatitis

hepatitis B

hepatitis C

4. Anyagcsere- betegségek

A. Diabetes és metabolikus szindróma (steatohepatitis)

B. Pigmentcirrhosis (haemochromatosis) amikor vas rakódik le a májba

Világhozott anyagcsere zavar, vagy secunser ok vas raktározás, hemolysis, transfusio

Tünetek: fáradékonyság, has puffadás, étvágytalanság

Májcirrhosis képe: diabetes mellitus, bőrszín: bronz

Therápia: vénapunkciók, Desferal

Májcirrhosis - Májzsugor

Formái:

C. Wilson-kór - réz lerakódása (kevés a caeruloplasmin)

Réz rakódik le az **idegrendszer:**

epileptiform görcsök (kényszer, vigyor, sírás)

szemtünetek: Kayser - Fleischer féle
corneális gyűrű

májcirrhosis képe

Therápia: Penicillinamid: Cuprenil

Cardialis cirrhosis - szívbetegségben fordul elő

Májcirrhosis

Teendő:

Compensalt májcirrhosis

Diéta: fehérje, szénhidrát, zsírszegény, **alkohol szigorúan tilos!**

Steroid (Prednisolon) vagy Imuran, ill. a kettő kombinációja, vitaminok

Decompensalt májcirrhosis

Na-bevitel csökkentése

Diuretikum: Furosemid, Brinaldix, Uregyt

Aldosteron antagonist: Verospiron vagy iv. Aldacton (mellette seK, Na-ellenőrzés)

Haspunctio (pungálás: legtöbb 4-5 liter, albumin infúzió)

Májcirrhosis

Sebészi lehetőség:

Le-Veen módszere: összeköttetést létesítenek a peritonealis úr,
a véna jugularis interna és a véna cava superior között

Szövődmény: vérzés varixból (sclerotizáció lokálisan)

Egyéb teendő: Sengstaken-Blakemor szonda levezetése,
infusioban Vasopressin, vagy Somatostatin.

Májcirrhosis szövődménye

1. Exogen májkóma

Okai: vérzés, bőséges folyadék fogyasztás, gyógyszerek

Tünetei: központi idegrendszeri zavar, hangulat labilitás, emlékezet romlás, aluszékonyság, kézremegés

Therápia: fehérje mentes diéta átmenetileg, majd 20 g fehérjét tartalmazó diétát lehet emelni 40 g-ig

Duphalac, lactulose etetés, magas beöntések, iv. Dextrose infusio, vitaminok, elektrolit rendezés, Aldacton

Májcirrhosis szövődménye

2. Endogen májkóma - akut májsejt pusztulás

Okai: gombamérgezés, vírushepatitisz következtében

Tünetei: láz, szapora szív működés, hányinger, kórosan emelkedett pozitív májfunkciók

Therápia: Steroid nagy adagban, haemodializis, vércsere transzfúzió, plazma ferezis

Májcirrhosis szövődménye

3. Elektrolyt májkóma

Oka: intenzív nagy adagú diuretikus kezelés, nagy mennyiségű

astices lecsapolása

hypokalaemia, hyponatremia jön létre

Májtranszplantáció

1963.

- 1. Cirrhosis hepatis**
- 2. Amonita phalloides mérgezés**
- 3. Primaer biliaris cirrhosis**
- 4. Primaer sclerotisalo cholangitis**
- 5. Wilson-kór (hepato-lenticularis degeneráció)**

Epekő betegségek

Epekő betegségek

Gyakori főleg nőknél, hajlamosít: elhízás, cukorbetegsége, női
sexuálhormonok fokozott bevitele, hyperlipoproteinaemia

Összetételük szerint:

Koleszterin kövek: RTG-vel negatív árnyékot adnak, nagy
szoliter kövek

Pigment kövek: Ca, Mg, bilirubin tartalom

Klinikai tünetek: zsíros étel után epekólika, hányinger, hányás,
has puffadás, jobb bordaív alatt fájdalom (izomfeszülés), esetleg
tappintható epehólyag, ha a epehólyag nyakába beszorul a kő

Epekő betegségek

Diagnózis:

UH, ERC (endoscopos retrograd cholangio cholecystographia)

EST (Fogarti katéterezés kő eltávolítás a choledohus-ból)

PTC (percutan transhepaticus cholangio cholecystographia)

Therápia: görcsoldók: No-Spa, Papaverin

Diéta: folyékony szénhidrát, fehérjedús
(zsíros étel, alkohol kerülés!)

Rohammentes időszakban: kőoldó Ursofalk, tiszta koleszterin
kő esetén

Műtét javasolt: több apró kő esetén

Acut cholecystitis

Tünetek: jobb bordaív alatti fájdalom, hidegrázás, láz, leukocytosis, magas süllyedés

Dg.: UH

Therápia: diéta, görcsoldók, antibiotikum (Ridol, Steralgint ne adjunk, mivel kodeint tartalmaz és Oddi-sphincter görcsöt okozhat)

Krónikus cholecystitis

Tünetek: jobb bordaív alatti fájdalom, hőemelkedés, láz, leukocytosis, magas süllyedés

Dg.: UH

Therápia: diéta, görcsoldók, antibiotikum (Ridol, Steralgint ne adjunk, mivel kodeint tartalmaz és Oddi-sphincter görcsöt okozhat).

Cholagogumok: Bilagit

Acut heveny pancreatitis

Acut heveny pancreatitis

A hasnyálmirigy exocrin parenchymájának akut gyulladása

Előidéző okok: alkohol, epekő betegség, trauma, anyagcsere zavarok: hyperlipidaemia, hypercalcemia, haemochromatosis

Infekciók: vírusok, mumps, CMV, Coxackie, baktériumok

Gyógyszerek: Imuran, Furosemid

Acut heveny pancreatitis

Formája: oedemás-necrotisáló pancreatitis

Tünetek: köldök körüli fájdalom, hányinger, hányás, láz

Szisztémás elváltozások kísérhetik:

tüdő, vese

Lokális elváltozások:

pancreas tályog – pseudocysta, ascites, obstrukciós icterus

Laborvizsgálatok: Se, vizelet amyláz, se lipaze, vércukor emelkedés, egyéb gyulladásos tünetek (CRP)

Egyéb vizsgálatok: UH vizsgálat – CT, mellkas Rtg, nativ has felvétel

ERCP (Endoscopos Retrograd Cholangio Pancreotographia) + EST
(Endoscopoe Sphinctoromia) kő extrakció

Acut heveny pancreatitis

1. Therápia:

teljes koplalás, gyomorszonda levezetése, gyakori vérnyomás pulzus, centrális vénás nyomás mérés

2. Fájdalomcsillapítás: No-Spa, Papaverin. Algopyrin, epidurális kanül (fentanyl, marcaine) anesztézia

3. Folyadék és elektrolit rendezés, infúzió:

4. Komplikációk megelőzése, antibiotikum (oedemás formában nem kell, necrotisalo forma esetén UH vezérelte biopszia, bact tenyésztés, procalcitonin vizsgálat, bact gomba esetén emelkedik az érték)

5. Acut biliaris pancreatitis esetén 72 órán belül ERCP, EST, kő extrakció

6. Enterális táplálás necrotisalo AP esetén, probiotikumok adása

Sebészi kezelés: tályog infect. necrosis, perforáció a vékonybélben

Idült hasnyálmirigy gyulladás

Ok: krónikus alkohol fogyasztás, ismétlődő akut gyulladás

Betegség lényege: pancreas mirigyszövet helyén kötőszövet jelenik meg, emiatt csökken a pancreas exokrin működése, valamint az endokrin működése is.

Tünetek: fájdalom, hányinger, hányás, nagy térfogatú, világos színű, bűzös, kenőcsös küllemű széklet

Idült hasnyálmirigy gyulladás

Vizsgálatok: UH, ERCP, enzim vizsgálatok

Therápia: enzim pótlás